

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS 31.312/2

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES 31.312/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 19 février 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "concernant les plus-values à l'occasion de l'aliénation de véhicules d'entreprise", a donné le 23 février 2001 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 19 februari 2001 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende de meerwaarden bij vreemding van bedrijfsvoertuigen", heeft op 23 februari 2001 het volgende advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"(l'urgence est motivée par) ...

- het akkoord dat de Regering op 14 september 2000 met werkgeversfederaties en syndicale organisaties van de sector van het wegvervoer heeft gesloten, voorzag dat de vertegenwoordigers van de werkgeversfederaties nauw werden betrokken bij de werkzaamheden inzake het stelsel van de meerwaarden;
- zowel tijdens de besprekingen die hebben geleid tot het akkoord als tijdens de vergaderingen nadien, hebben de vertegenwoordigers van de werkgeversfederaties en van de syndicaten er steeds op aangedrongen dat de nieuwe maatregel zo vlug mogelijk zou worden toegepast; zulks geldt inzonderheid om reeds voor het boekjaar 2000 een vrijstelling van de betreffende meerwaarden te verkrijgen;
- gelet op de omstandigheden waarin het akkoord tot stand is gekomen en de aard van de voorgestelde maatregel, is het noodzakelijk dat de nieuwe wettelijke bepaling inzake de meerwaarden bij vervreemding van bedrijfsvoertuigen, zo vlug mogelijk in werking kan treden."

*

*

*

En vertu de l'article 88 (ex article 93), § 3, du traité instituant la Communauté européenne, la Commission doit être informée, en temps utile pour présenter ses

.../...

observations, des projets tendant à instituer ou à modifier des aides d'Etat. L'Etat membre intéressé ne peut mettre à exécution les mesures projetées, avant que cette procédure ait abouti à une décision finale.

La notification à la Commission européenne constitue une formalité préalable dont le non-accomplissement entraîne l'irrecevabilité de la demande d'avis adressée à la section de législation.

Des informations qui ont été fournies au Conseil d'Etat par le fonctionnaire délégué, il ressort que si cette procédure sera suivie, en raison de l'objet du projet de loi - qui est d'instaurer un avantage fiscal au bénéfice de certaines entreprises - , elle n'a cependant pas encore été entamée.

Or, à la suite de l'examen de l'aide projetée, la Commission pourrait formuler des observations amenant l'Etat belge à revoir son projet d'aide.

Comme la section de législation n'est appelée à donner son avis que sur des projets dont le texte a été arrêté après l'accomplissement de toutes les autres formalités préalables, sa consultation est prématurée aussi longtemps que l'Etat ne peut exécuter le projet d'aide et, en tout cas, aussi longtemps que le délai d'examen par la Commission n'est pas expiré.

Il convient à cet égard de rappeler que la dernière phrase de l'article 88, § 3, du traité CE constitue la sauvegarde du mécanisme de contrôle institué par cet

.../...

article, lequel, à son tour, est essentiel pour garantir le fonctionnement du Marché commun. Au surplus son inobservation constitue une atteinte si caractérisée à ce mécanisme qu'elle peut, par elle-même, donner lieu à l'application de l'article 243 du traité (ex 186), aux fins d'ordonner la cessation sans délai de la mesure d'aide litigieuse, le recouvrement du soutien financier pouvant être poursuivi auprès des bénéficiaires (1).

L'avant-projet de loi n'est, dès lors, pas en état d'être examiné par le Conseil d'Etat.

(1) Voyez entre autres J.-P. Keppenne, Politiques fiscales nationales et contrôle communautaire des aides d'Etat, J.T.D.E., février 2000, pp. 25 à 34; voyez aussi le règlement (CE) n° 69/2001 de la Commission du 12 janvier 2001 concernant l'application des articles 87 et 88 du traité CE aux aides de minimis, qui exclut de son champ d'application le secteur des transports, "eu égard au risque que dans ce() secteur(), des montants d'aide même peu élevés puissent remplir les critères de l'article 87, paragraphe 1er, du traité".

Overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de adviesaanvraag aldus :

"De dringende noodzakelijkheid wordt als volgt gemotiveerd :

- het akkoord dat de Regering op 14 september 2000 met werkgeversfederaties en syndicale organisaties van de sector van het wegvervoer heeft gesloten, voorzag dat de vertegenwoordigers van de werkgeversfederaties nauw werden betrokken bij de werkzaamheden inzake het stelsel van de meerwaarden;
- zowel tijdens de besprekingen die hebben geleid tot het akkoord als tijdens de vergaderingen nadien, hebben de vertegenwoordigers van de werkgeversfederaties en van de syndicaten er steeds op aangedrongen dat de nieuwe maatregel zo vlug mogelijk zou worden toegepast; zulks geldt inzonderheid om reeds voor het boekjaar 2000 een vrijstelling van de betreffende meerwaarden te verkrijgen;
- gelet op de omstandigheden waarin het akkoord tot stand is gekomen en de aard van de voorgestelde maatregel, is het noodzakelijk dat de nieuwe wettelijke bepaling inzake de meerwaarden bij vervreemding van bedrijfsvoertuigen, zo vlug mogelijk in werking kan treden."

*

* *

.../...

1. Krachtens artikel 88 (het vroegere artikel 93), lid 3, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap moet de Commissie van elk voornemen tot invoering of wijziging van maatregelen voor overheidssteun tijdig op de hoogte worden gebracht, om haar opmerkingen te kunnen maken. De betrokken Lid-Staat kan de voorgenomen maatregelen niet tot uitvoering brengen voordat die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid.

Het in kennis stellen van de Europese Commissie is een voorafgaand vormvereiste : indien het niet vervuld is, is de aan de afdeling wetgeving gerichte adviesaanvraag niet ontvankelijk.

Uit de informatie die door de gemachtigde ambtenaar aan de Raad van State is verstrekt, blijkt dat die procedure weliswaar gevolgd zal worden, gezien het onderwerp van het wetsontwerp - namelijk de invoering van een fiscaal voordeel voor sommige bedrijven - , maar nog niet is aangevat.

Het is echter mogelijk dat de Commissie naar aanleiding van het onderzoek van de geplande steunmaatregelen opmerkingen maakt, waardoor de Belgische Staat haar steunproject moet herzien.

Aangezien de afdeling wetgeving haar advies alleen moet geven over ontwerpen waarvan de tekst is vastgesteld nadat alle andere voorafgaande vormvereisten zijn vervuld, is ieder verzoek om advies voorbarig zolang de Staat het steunproject niet ten uitvoer kan leggen en, in ieder geval, zolang de termijn waarover de Commissie beschikt om het ontwerp te onderzoeken, niet verstreken is.

.../...

Wat dat betreft dient erop gewezen te worden dat de laatste zin van artikel 88, lid 3, van het EG-verdrag, het bij dat artikel ingestelde controlemechanisme veilig stelt, dat op zijn beurt onontbeerlijk is om de werking van de gemeenschappelijke markt veilig te stellen. De niet-naleving van die bepaling vormt bovendien een dermate uitgesproken schending van dat mechanisme, dat ze op zich een grond kan zijn voor de toepassing van artikel 243 van het verdrag (ex 186), zodat de onmiddellijke stopzetting van de omstreden steunmaatregel kan worden bevolen en de financiële steun kan worden teruggevorderd van diegenen die ze hebben gekregen (1).

Het voorontwerp van wet is bijgevolg niet in zoverre gereed dat het door de Raad van State kan worden onderzocht.

(1) Zie onder meer J.-P. Keppenne, *Politiques fiscales nationales et contrôle communautaire des aides d'Etat*, J.T.D.E., februari 2000, blz. 25 tot 34; zie ook EG-verordening nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de minimis-steun, waarin bepaald is dat die verordening niet van toepassing is op de transportsector "gezien het risico dat in die sectoren zelfs kleine steunbedragen onder bepaalde omstandigheden aan de criteria van artikel 87, lid 1, van het Verdrag voldoen".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

Y. KREINS,

conseiller d'Etat, président,
staatsraad, voorzitter,

P. LIENARDY,
P. QUERTAINMONT,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame
Mevrouw

B. VIGNERON,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BROUWERS, referendaris.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIENARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIENARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

Y. KREINS